

# บทที่ 3

## การสอนทักษะต่าง ๆ

วิธีสอนภาษาฝรั่งเศสแบบต่าง ๆ มีดังนี้

### 1. การสอนแบบขนบนิยม (méthode traditionnelle)

คือวิธีสอนที่ให้กฎเกณฑ์ของไวยากรณ์และคำอธิบาย เพื่อให้รู้จักว่า ภาษาที่เรียนเป็นอย่างไร ครูบอกชนิดของคำศัพท์ในบทเรียนและบทอ่าน แปลว่ามีความหมายเช่นไรในภาษาแม่ของผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องท่องจำกฎไวยากรณ์และคำศัพท์ให้ได้ทั้งหมด ความต่อเนื่องของคำศัพท์ระหว่าง บทที่ 1 กับบทที่ 2 มีน้อย มีการแปลจากภาษาที่เรียนเป็นภาษาแม่หรือจากภาษาแม่เป็นภาษาที่เรียนเสมอ

แบบฝึกหัดเน้นเรื่องการเขียน การสร้างประโยค หรือการเปลี่ยนรูปประโยค ตามกฎ ผู้เรียนต้องทำแบบฝึกหัดที่ทั้งคำถามและคำตอบเป็นข้อเขียน การเรียนการสอนเน้นหนักในการอธิบายและท่องจำกฎ สอนแต่ไวยากรณ์และแปล ไม่มีบทฝึกเรื่องการออกเสียง หรือฝึกการพูด อุปกรณ์ประกอบการสอนน้อยมาก คือมีเพียงหนังสือเรียนกับสมุดแบบฝึกหัดเท่านั้น

### 2. การสอนแบบตรง (méthode directe)

ผู้ให้กำเนิดการสอนด้วยวิธีตรงนี้คือ Gouin ชาวฝรั่งเศส และ Viètor ชาวเยอรมัน การสอนด้วยวิธีนี้นักเรียนได้มีการสัมผัสโดยตรงกับภาษาที่เรียน อยู่ในห้องเรียนที่มีบรรยากาศของภาษานั้น (อยู่ใน bain de langage) โดยการฝึกที่สม่ำเสมอและเป็นธรรมชาติที่สุด ให้เด็กฟังและเสริมกำลังด้วยการพูดก่อน ลักษณะที่สำคัญของการสอนด้วยวิธีตรง คือ

1. ใช้เวลาใน 2 - 3 สัปดาห์แรกของการเริ่มต้นเรียนกับการออกเสียงให้ถูกต้อง ฝึกหูให้เคยชินกับภาษาที่เป็นมาตรฐาน
2. สอนด้วยโครงสร้างประโยคที่สมบูรณ์และคำศัพท์ที่ใช้เสมอในชีวิตประจำวัน
3. สอนไวยากรณ์และศัพท์ด้วยปากเปล่า
4. สอนไวยากรณ์ในรูปสถานการณ์
5. นำเสนอส่วนประกอบใหม่ ๆ หลายสิ่ง (des éléments nouveaux) ในบทเดียวกัน

เพื่อให้ภาษาเป็นธรรมชาติและการสนทนาดำเนินไปในแบบที่เป็นจริง

6. ใช้สิ่งของหรือท่าทางในการสื่อความหมาย อธิบายโดยใช้ภาษาที่เรียน เช่น ครูทำท่าเปิดประตูห้องเรียน พูดว่า j'ouvre la porte. ไม่มีการแปลเป็นภาษาแม่ของผู้เรียน

7. ให้มีการฟังและพูดเลียนแบบจนกว่าจะเกิดการเรียนรู้รูปแบบนั้น โดยอัตโนมัติ

8. ต้องมีเวลาเรียนมาก หลายชั่วโมงต่อสัปดาห์ เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมาย

9. สอนให้อ่าน texte ด้วยปากเปล่าก่อน

การสอนด้วยวิธีตรงนี้ยังเป็นต้นแบบของการสอนด้วยวิธีฟัง - พูด และวิธีโสตทัศนศึกษาด้วย

### 3. การสอนแบบฟัง - พูด (méthode audio-aurale)

ให้นักเรียนฟังและเลียนแบบการออกเสียงใหม่ ๆ รวมทั้งเลียนแบบประโยคตัวอย่างที่อยู่ตามลำพัง หรืออยู่ในรูปของบทสนทนาสั้น ๆ บางครั้งก็มีการแปลบทสนทนานั้น เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจความหมายในสิ่งที่พูด ประโยคตัวอย่างจะถูกอัดลงในแผ่นเสียงหรือเทป มีช่วงเงียบช่วงหนึ่งเพื่อให้ผู้เลียนแบบว่าตาม เมื่อนักเรียนพูดตามตัวอย่างได้แล้ว อาจจะนำโครงสร้างของประโยคแม่แบบนั้นมาเปลี่ยนให้เป็นประโยคใหม่โดยใช้คำศัพท์ใหม่ใส่แทน เป็นการฝึกหัดในเรื่องโครงสร้างภาษาด้วยการพูด

### 4. การสอนแบบโสตทัศนศึกษา (méthode audio-visuelle)

สอนด้วยชุดของบทสนทนาที่มีภาพประกอบ ประโยคหนึ่ง ๆ อาจมีภาพประกอบ 1 - 2 ภาพก็ได้ มีอุปกรณ์ประกอบการสอนมาก คือฟิล์มภาพนิ่ง (film fixe) จอภาพยนตร์ เทปบันทึกบทเรียน ตัวภาพ (figurines) และ กระดานสักหลาด (tableau de feutre) ในการสอน นักเรียนจะได้ฟังบทสนทนามาก่อนพร้อมกับดูภาพประกอบไปด้วย เป็นการใช้ทั้งหูและตาพร้อมกันเพื่อให้เข้าใจเรื่องและผนึกความจำให้แน่นแนบ หลังจากนั้นครูจะอธิบายให้เข้าใจความหมายของแต่ละประโยค แล้วให้นักเรียนพูดเองตั้งแต่ต้นจนจบบทสนทนา มีการฝึกให้นักเรียนเปลี่ยนประโยคของบทสนทนา ตามเนื้อหาที่อาศัยกระดานสักหลาดและตัวภาพเป็นสื่อ หรืออาจจะอธิบายภาพอื่นที่สถานการณ์ใกล้เคียงกันโดยใช้โครงสร้างและศัพท์ที่เรียนรู้แล้วมาช่วย

เราอาจสรุปลักษณะของการสอนด้วยระบบโสตทัศนศึกษาได้ดังนี้

1. ระดับของภาษา เป็นภาษาร่วมสมัย ที่ใช้กันในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน นั่นคือ langue courante

2. ขั้นตอนของการสอน สอนจากสิ่งที่ง่ายที่สุดไปสู่สิ่งที่ยากที่สุด เลือกเอาโครงสร้าง และคำศัพท์ที่ใช้กันบ่อยที่สุดมาสอน
3. การฝึกทักษะทั้ง 4 นักเรียนได้ฝึกครบทั้ง การฟัง พูด อ่าน เขียน แต่เนื่องจาก ภาษาเขียนยากกว่า และมีหลักเกณฑ์ที่ซับซ้อนมากกว่าการ การพูด จึงให้ความสำคัญแก่การพูดก่อน นักเรียนจะเริ่มต้น ด้วยการเข้าใจภาษาพูด - มีการฟังและพูดซ้ำด้วยปากเปล่า เมื่อนักเรียนพูดได้แล้วจึงฝึกทักษะการอ่านและเขียนตามลำดับ
4. การออกเสียง เสียงการออกเสียงของคำโดด แต่ควรจะศึกษาเสียงที่มาใน รูปของประโยคที่มีความหมาย
5. ภาษาแม่ ใช้น้อยหรือไม่ใช้เลย
6. ไวยากรณ์ ไม่ได้ดึงออกมาสอนอย่างระบบเก่า แต่นักเรียนจะเรียนรู้ และสรุปกฎไวยากรณ์ได้เองตามหลักของการกระตุ้นและ การสนองตอบ เป็นการสอนไวยากรณ์แบบ implicite นักเรียน ได้เรียนภาษาจากสิ่งที่คนพูดจริง ๆ เมื่อประสบกับสถานการณ์ ต่าง ๆ และถ้าตนประสบเหตุการณ์เช่นนั้นบ้าง ก็จะสามารถ พูดได้อย่างอัตโนมัติ ตามที่ได้ฝึกฝนมา
7. คำศัพท์ นักเรียนจะได้เรียนคำศัพท์และจำได้พร้อมกับกฎไวยากรณ์ โดยฝึกตามระบบของ Exercices structuraux ใช้ศัพท์จาก Français fondamental
8. ผล นักเรียนจะใช้ภาษาติดต่อสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว พูดกับ เจ้าของภาษาพอรู้เรื่อง แม้จะเรียนเพียง niveau 1
- บทเรียนแบบโสทัดศนศึกษา มีการสร้างบทเรียน (méthode) สำหรับชาวต่างประเทศด้วยระบบ โสทัดศนขึ้นหลายชุด ดังรายชื่อต่อไปนี้

Voix et Image de France

CREDIF

Bonjour Line

De Vive Voix

La France en Direct	CAPELLE
Le français et la vie	MAUGER
C' est le printemps	CLE International
En France comme si vous étiez	AMADA
En Français	O . R . T . F .
Méthode Orange	REBOUILLET
Alouette	BAYLARD
Pierre et Seydou	B.E.L.C.

ส่วนในประเทศไทยขณะนี้ ส่วนใหญ่สอนในระบบโฮตทศศึกษาด้วย méthode la France en Direct จึงขอเสนอขั้นตอนในการสอนตามวิธีการของผู้คิดระบบนี้ กล่าวคือ

1. *Mise en train* การอุ่นเครื่อง มี le contrôle rapide des connaissances อยู่ตอนต้นของบทเรียน ครูจะทดสอบว่านักเรียนมีความรู้ในบทเรียนที่แล้วมามากน้อยเพียงใด สมควรจะสอนต่อไปหรือไม่หรือมีสิ่งใดที่ต้องแก้ไขปรับปรุง ช่วงเวลาของขั้นตอนนี้ควรเป็นไปอย่างรวดเร็วราว 5 - 7 นาที ครูควรพยายามให้กำลังใจและกระตุ้นนักเรียนให้ได้พูดและตอบด้วยความมั่นใจ กระตือรือร้น และมีความมั่นใจในตนเอง เป็นช่วงที่ครูไม่ควรดู ลงโทษ หรือให้คะแนนใด ๆ ทั้งสิ้น ถ้าเห็นว่านักเรียนมีการเรียนรู้ดีพอแล้ว เริ่มนำเข้าสู่บทเรียนบทใหม่ ให้นักเรียนเริ่มมีจินตนาการถึงสิ่งที่กำลังจะเรียน เป็นต้นว่า ถ้าจะสอนเรื่องภาพยนตร์ ครูอาจกล่าวถึงดาราทองไทยและฝรั่งเศส รวมทั้งประเภทของภาพยนตร์ที่นักเรียนชอบแล้วจึงบอกนักเรียนว่าวันนี้จะได้เรียนเรื่องอะไร หรืออาจแนะนำตัวละคร สถานการณ์ของบทเรียนใหม่ให้นักเรียนทราบคร่าว ๆ ก็ได้

## 2. *Présentation*

จุดมุ่งหมาย เพื่อนำเสนอสิ่งใหม่ ๆ จากบทสนทนาที่นักเรียนต้องทำความเข้าใจ และจดจำให้ได้ อันจะเป็นจุดเริ่มต้นไปยังขั้นอื่น ๆ ที่ตามมา

อย่างไร ? - ครูต้องเตรียมการสอนอย่างดี ศึกษาและเข้าใจสิ่งที่ต้องสอนอย่างละเอียด อุปกรณ์จำเป็นสำหรับขั้นตอนนี้ คือ เครื่องฉายภาพ फिल्मภาพนิ่ง และเทปบันทึกเสียง บทเรียน

## วิธีการ

### 2.1 ให้นักเรียนฟังบทสนทนาและดูภาพประกอบ 3 ครั้ง

version rapide

1 ครั้ง

version lente ou éclatée

2 ครั้ง

ควรให้นักเรียนเห็นภาพก่อนเล็กน้อย เพื่อนักเรียนจะได้ทำความเข้าใจกับรายละเอียดของภาพก่อนที่จะได้ยินเสียงบทสนทนา บทสนทนาประกอบภาพแต่ละภาพนั้นรวมเรียกทั้งสองอย่างว่า *une réplique*

2.2 Explication การอธิบาย ครูจะอธิบายศัพท์, สำนวนใหม่ ๆ และความหมายของประโยคแต่ละประโยคอย่างละเอียด อาจใช้สื่อการสอนหลายอย่าง เช่น ตัวภาพ ภาพของจริง การทำท่าประกอบหรือใช้สิ่งที่นักเรียนทราบแล้วไปอธิบายของใหม่ ในช่วงนี้ครูอาจสอดแทรกวัฒนธรรมของชาติเจ้าของภาษาไปด้วย

2.3 Phonétique et mémorisation ครูจะเริ่มต้นฉายภาพใหม่ที่ละภาพเปิดเทปหลายครั้ง จนนักเรียนพูดตามบทสนทนาที่ละประโยคและจดจำประโยคเหล่านั้นได้ สักนักเรียนให้พูดซ้ำเป็นหมู่ หรือเดี่ยวสลับกันไป ถ้านักเรียนออกเสียงผิดครูต้องแก้ไขให้ รวมทั้งฝึกนักเรียนให้เลียนแบบเสียงสูงต่ำของประโยคได้ชัดเจนถูกต้องตามตัวแบบ เมื่อนักเรียนพูดแต่ละประโยคได้หมดแล้วฉายภาพใหม่อีกครั้ง ให้นักเรียนพูดเองตามภาพ หลังจากนั้นอาจให้นักเรียนพูดเองโดยไม่มีภาพประกอบ หรือเรียกนักเรียนให้มาเล่นละคร (*dramatisation*) ตามบทสนทนาจบขั้นตอนนี้ด้วยการให้นักเรียนฟังและดูภาพประกอบอย่างสมบูรณ์อีกครั้ง

3. **Entraînement phonétique** ฝึกเรื่องเสียงอีกทีหนึ่ง ใช้แบบฝึกหัดที่อัดเสียงไว้โดยเฉพาะสำหรับขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนนี้สั้น ๆ นำเสียงที่น่าฝึกจากบทสนทนาขยายเป็นแบบฝึกหัดหลาย ๆ อย่างให้นักเรียนพูดตาม อาจจะเป็นการออกเสียงคำต่าง ๆ รวมทั้งเลียนแบบประโยค ซึ่งมีการออกเสียงเชื่อม ฯลฯ ถ้าโรงเรียนใดมีห้องปฏิบัติการทางภาษาที่ใช้หูฟังก็ควรใช้ห้องนั้น ถ้าไม่มีก็ใช้เพียงเทปประกอบการสอน

### 4. Exploitation

จุดมุ่งหมาย เพื่อนำนักเรียนไปสู่การเรียนรู้โครงสร้างใหม่ ๆ และให้ใช้ได้ตามใจปรารถนา

อย่างไร ? นำสิ่งที่เรียนใหม่ (éléments linguistiques nouveaux) ใส่ลงในสถานการณ์ต่าง ๆ กันแต่ก็ใกล้เคียงกับสิ่งที่เคยรู้แล้ว สื่อการสอนที่สำคัญมากในขั้นนี้คือ กระดานลึกลับและตัวภาพเป็นการสอนให้นักเรียนรู้จักใช้ภาษาให้ถูกต้องใน contexte ลักษณะต่าง ๆ ครูจะต้องพูดนำก่อนและให้นักเรียนพูดตาม ไม่มีการอธิบายเพราะรูปจะแสดงถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งนักเรียนเข้าใจ เสร็จแล้วเปลี่ยนส่วนประกอบบางอันโดยใช้โครงสร้างเดิมซ้ำ ๆ กันหลายครั้ง ครูจะต้องคล่องแคล่วในการเปลี่ยนรูปภาพให้นักเรียนพูด จนนักเรียนบรรลุผลในการใช้ภาษาด้วยตนเอง สามารถแสดงออกอย่างทันทีทันใดตามความคิดของเขา

##### 5. Entraînement grammatical ou Fixation

**จุดมุ่งหมาย** - เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในการฟังและสามารถพูดต่อได้อย่างอัตโนมัติ

- เพื่อให้นักเรียนสรุปกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติได้เอง จากโครงสร้างหนึ่งไปยังอีกโครงสร้างหนึ่ง เช่น เปลี่ยนจากประโยคคำถามเป็นประโยคปฏิเสธ

- เพื่อเตรียมนักเรียนไปสู่การแสดงออกอย่างอิสระในการใช้ภาษา

**อย่างไร ?** ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่เรียกว่า การสอนไวยากรณ์จากโครงสร้าง หรือ Exercices structuraux ซึ่งครูอาจจะใช้กระดานลึกลับประกอบ หรือใช้เทปทเรียนที่อัดไว้สำหรับขั้นตอนนี้โดยเฉพาะ

**วิธีการ** นักเรียนจะได้ฝึกโครงสร้างประโยคอีกครั้ง โดยครูจะนำคำที่เคยเรียนมาแล้วใช้แทนคำบางคำในโครงสร้างประโยค แต่จะไม่ทำให้โครงสร้างนั้นเปลี่ยนไปจากเดิม แบบฝึกหัดเพื่อฝึกความคล่องแคล่วทางไวยากรณ์นี้จะต้องมีลักษณะใกล้เคียงกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริงหลังจากนักเรียนฝึกมาก ๆ จะเรียนรู้ สรุปและจำกฎได้เองจนสามารถใช้โครงสร้างได้อย่างคล่องแคล่วและอัตโนมัติ

##### 6. Appropriation

**จุดมุ่งหมาย** นักเรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนไปมาประยุกต์ใช้อย่างเป็นอิสระในสถานการณ์อื่น ๆ ของชีวิตที่ใกล้เคียงกับเหตุการณ์ของบทสนทนา

**อย่างไร ?** ให้นักเรียนแสดงออกในรูปของ jeu หรือการเล่นละคร เป็นโอกาสที่

นักเรียนจะได้แสดงความสามารถส่วนบุคคลในการใช้ภาษาเพื่อสนองความต้องการของตน  
**วิธีการ** อาจจะให้นักเรียนเล่นละครโดยใช้บทสนทนาที่เรียนมาแล้ว หรือครูตั้งคำถาม  
 ให้นักเรียนตอบตามใจชอบ ครูกำหนดวิธีการเล่นเกมส์ให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อกำหนด  
 (consigne) หรือสร้างสถานการณ์ใหม่ ๆ ขึ้นและช่วยให้นักเรียนพูดโต้ตอบกันอย่างอิสระเท่าที่จะทำ  
 ได้ อาจจะให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องอะไรสักเรื่องหนึ่งเป็นภาษาฝรั่งเศสแล้วจึงเขียน ระหว่างที่  
 ให้นักเรียนแสดงออกถึงความคิดเห็นของตนด้วยการใช้ภาษา นี้ ครูจะต้องสังเกตดูว่า นักเรียนยัง  
 ไม่แม่นยำเพียงพอในเรื่องใด แล้วนำมาสอนเพิ่มเติมหรือสร้างแบบฝึกหัดให้ทำอีกในภายหลัง

นี่คือการสอนบทเรียนสำเร็จรูป 1 บท (un dossier) ให้จบลงอย่างสมบูรณ์ ด้วย  
 les moments de la classe ที่เป็นขั้นตอน เวลาที่ใช้สอนบทเรียน 1 dossier นั้นเรียกว่า l'unité -  
 didactique จะมากหรือน้อยขึ้นกับผู้สร้างบทเรียน ใน L.F.D. กำหนดไว้ 6 ชั่วโมง และเมื่อสอน  
 จบ 5 บทแล้วก็มีบททดสอบรวมทั้งหนึ่ง

ใน Dossier Adaptation ของหน่วยศึกษานิเทศก์ แบ่งขั้นตอนการสอนเป็น

1. Présentation ให้นักเรียนเรียนรู้บทเรียนใหม่อย่างกว้าง ๆ
2. Renforcement ฝึกการเรียนรู้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
3. Enrichissement ให้ความรู้เพิ่มเติมจากสิ่งที่เคยรู้มาแล้ว
- 4.\* Renforcement ฝึกความรู้ที่เพิ่งได้รับเพิ่มให้แม่นยำและชัดเจนยิ่งขึ้น
5. Expression ให้นักเรียนมีโอกาสใช้ภาษา ศัพท์ และสำนวนของตนอย่างมีอิสระ
6. Test ประเมินผลการเรียนรู้ว่าบรรลุจุดประสงค์ที่ผู้สอนตั้งไว้หรือไม่ เพียงใด  
 แม้จะเรียกขั้นตอนอย่างไร แต่หลักในการสอนก็ยังคงใช้สอนด้วยวิธีโสทัดศนะนั่นเอง

### การสอนฟัง พูด และสนทนา

ทักษะการฟัง ไม่สามารถแสดงออกมาให้เห็นอย่างชัดเจน เป็น attitude passive  
 ทักษะการพูด ต้องแสดงออกมาให้เห็น เป็นพฤติกรรมที่สามารถเห็นได้ จึง  
 เป็น attitude active





## ก. Ecouter

1. ตัวเลข ครอบคลุมตัวเลข 2 จำนวน ให้นักเรียนชี้บ่งตัวเลขที่น้อยกว่าได้ เช่น neuf, dix หรือ quinze, treize

2. เปรียบเทียบเสียงได้ ให้นักเรียนฟังเทปและจับความแตกต่างกันของเสียงได้ ตัวอย่างเช่น เสียง [e] และ [ɛ] รวมทั้งพูดตามได้ถูกต้อง

ses            saint

tes            teint

mes            main

หรือให้นักเรียนแยกได้ว่า เสียงที่ได้ยินเสียงไหนต่างออกไปดังตัวอย่าง

ces    chez    chez

mes    nez    mais

loup    loup    roue

3. ทำตามคำสั่งที่ได้ยินอย่างถูกต้อง เช่น

Levez le bras gauche.

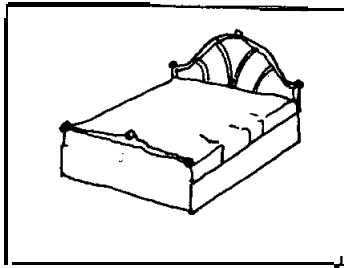
Baissez la tête.

Dessinez une maison.

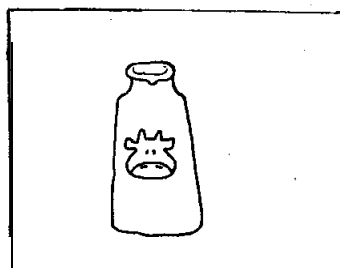
Dessinez des arbres.

4. เลือกภาพได้ถูกต้องตามเสียงที่ได้ยิน นักเรียนชี้ได้ว่าครูพูดตรงกับภาพไหนที่สุด

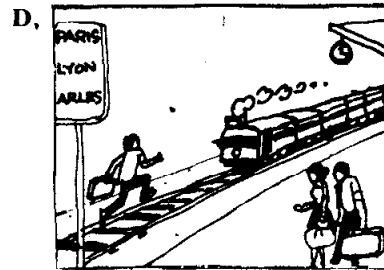
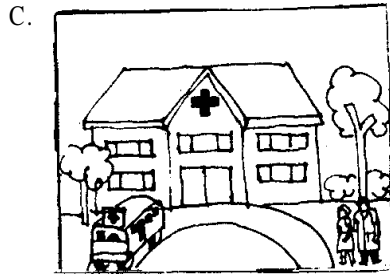
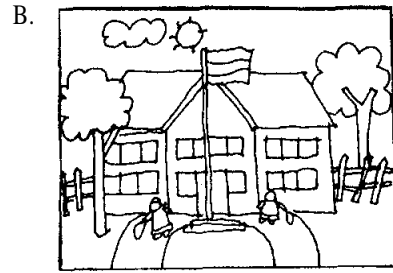
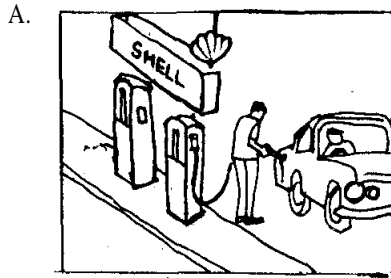
A.



B.



Professeur : Je veux du lait.



Professeur : J'irai à la gare.

5. Texte หรือ récit ให้นักเรียนฟังท้อ่านหลายครั้ง แล้วจึงให้ทำข้อทดสอบแบบเลือกตอบ (Q.C.M. หรือ Questionnaire à choix multiples) หรือคำถามแบบถูกหรือผิด คำถามอาจใช้ภาษาไทยก็ได้ เพราะถ้าใช้ภาษาฝรั่งเศส แม้นักเรียนจะเข้าใจสิ่งที่ฟังได้หมด แต่บังเอิญคำที่ใช้ถามมีคำศัพท์ที่เขาไม่เข้าใจอยู่ด้วยก็อาจจะตอบผิด ทำให้ผลการทดสอบเรื่องการฟังพลาดเป้าหมายไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้สอน

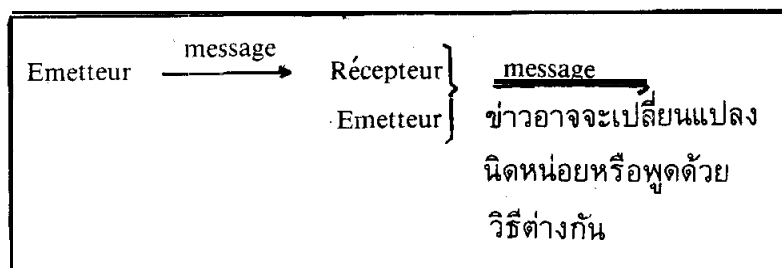
สมมุติว่าเรื่องที่ฟังเป็นเรื่องเกี่ยวกับกีฬา ครูอาจถามนักเรียนว่าได้ยินคำว่า sport ที่จริง? éducation physique ที่จริง? ให้เรียงลำดับชื่อการกีฬาที่ได้ยิน ให้เขียนประโยคหรือสำนวนที่มีคำว่า sport ปนอยู่

หรือครูแจกกระดาษคำถามซึ่งมีตารางถาม ถ้านักเรียนตอบได้แสดงว่าเขาจับใจความได้

QUI?	
FAIT QUOI?	
QUAND?	
OÙ?	
QU'EST-CE QUI se passe à la fin?	

หลังจากนักเรียนฟังแล้ว ควรเล่าเรื่องย่อได้ อาจจะให้เล่าเป็นภาษาไทยก่อนแล้วจึงเปลี่ยนเป็นฝรั่งเศส โดยการช่วยเหลือของครู

ข. Ecouter → Parler



1. ฟังเสียงธรรมชาติ นักเรียนช่วยกันเดาว่าเป็นเสียงของอะไร เช่น

Un bruit de porte qui se ferme.

Un bruit métallique de réfrigérateur.

Un bruit de liquide.

Des chaussures qui tombent par terre. etc.

2. Jeu de téléphone เลือกรหัสหน้าทิมซึ่งจะรับข่าวที่เป็นข้อความจากครู และส่งข่าวด้วยการกระซิบที่หูเพื่อน (ถ้า articulation ผิด หรือฟังผิด เพื่อนก็รับข่าวผิด) ทิมที่พูดได้ใกล้เคียงกับที่ครูบอกที่สุดชนะ เช่น

Venez tous dans la cour de l'école, ce soir à minuit.

3. บทดอกสร้อย (comptine) หรือ โคลง จุดหมายในการสอน คือช่วยปรับปรุงการออกเสียงของนักเรียนให้ถูกต้องและจำบทดอกสร้อยหรือโคลงเท่าที่ควรจำได้ ด้วยการให้ฟังหลาย ๆ เที้ยว เที้ยวแรกด้วยจังหวะปกติ ต่อไปช้าลงจนอ่านทีละคำ แล้วอ่านอย่างรวดเร็วกลับมาอ่านอย่างปกติ โดยสอดแทรกอารมณ์ลงไปตามเนื้อความของบทดอกสร้อยนั้น เช่น

Je vais à Paris

Sur mon cheval gris

Je vais à Toulouse

Sur mon cheval rouge.

เพื่อให้นักเรียนจำได้ ครูไม่ต้องเขียนลงบนกระดาน แต่อ่านทีละบรรทัด เป็นต้นว่า อ่านบรรทัดที่ 1-2 ให้นักเรียนว่าตาม บรรทัดที่ 3-4 นักเรียนว่าตาม แล้วอ่านบรรทัด 1-2-3

นักเรียนว่าตาม อาจจะทำทวน 2-3-4 อีกที ทบทวนหลายครั้ง จนนักเรียนจำได้ทุกคน

4. การแนะนำตัว (présenter) ให้นักเรียนแนะนำตัว บอกชื่อ, นามสกุล มีพี่น้องกี่คน ฯลฯ จุดประสงค์คือ นักเรียนเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเองได้ เมื่อครบคนหรือพอสมควรแล้ว อาจเรียกนักเรียนคนอื่นให้พูดโดยขึ้นต้นว่า Il dit qu'il s'appelle Suchart, il a deux frères....-

5. micro-conversation คือ บทสนทนาสั้น ๆ ซึ่งใช้โต้ตอบกันจริงเพื่อสื่อความเข้าใจ มักจะแฝงกฎไวยากรณ์อย่างหนึ่งไว้ การฝึกพูดคือการทบทวนศัพท์ไปด้วยในตัว ถ้าไม่ใช่เทป ครูต้องพูดบทสนทนาซ้ำหลายครั้ง เมื่อเป็นผู้ตอบก็ควรเปลี่ยนน้ำเสียงด้วย เช่น

A : Vous connaissez ce restaurant.

B : Qui, c'est un restaurant dans lequel j'ai pris des repas plusieurs fois.

ครูอาจหาคำอื่นมาให้ฝึกพูดอีก เช่น

lycée, faire des études

entreprise, travailler

magasin, faire des courses.

หลังจากนั้นครูกับนักเรียนโต้ตอบกัน ดังตัวอย่าง

ครู : ประโยคที่ 1 (A)

นักเรียน : ประโยคที่ 2 (B)

นักเรียน : ประโยคที่ 1 (A)

ครู : ประโยคที่ 2 (B)

แล้วครูหยุดพูด ปล่อยให้ นักเรียนถามและตอบกันเอง

ค. Voir → Parler

1. เมื่อเห็นท่าทางหรือการทำท่าทำใบของครูหรือเพื่อน นักเรียนบรรยายได้ว่าเป็นท่าทางของใคร ทำอะไร ฯลฯ

2. ภาพการ์ตูน (bande dessinée) สามารถฝึกนักเรียนให้เล่าสรุปสิ่งที่เห็น ถ้าเป็นการ์ตูนเงียบ อาจจะให้นักเรียนบรรยายภาพแต่ละภาพ รวมทั้งให้คิดว่าตัวการ์ตูนจะพูดอะไรบ้าง จึงจะสมเหตุผล

3. รูปภาพ (image) หรือภาพถ่าย (photo) แจกภาพให้นักเรียนได้มีเวลาคิดว่าควรจะบรรยายภาพอย่างไร จะเป็นงานเดี่ยวหรืองานกลุ่มก็ได้

4. สไลด์ ให้นักเรียนสังเกตรายละเอียดของภาพให้ได้มากที่สุด แล้วฉายภาพประมาณ 20-30 วินาที จึงปิด ครูตั้งคำถาม เช่น

Le numéro de bus est douze?

Le personnage posant la main sur la voiture est un homme? etc.

ครูรับฟังคำตอบโดยยังไม่เฉลย หลังจากนั้นจึงฉายสไลด์อีกครั้ง พร้อมกับอ่านคำถามใหม่ นักเรียนจะตรวจสอบเองว่าตอบถูก ผิด อย่างไร

เทคนิคอื่น ๆ กับสไลด์

- ฉายสไลด์กลับหัว
- ทำให้ภาพพร่ามัว
- ปิดบางส่วนของภาพสไลด์

ให้นักเรียนเดา คิดและพูดว่าเป็นภาพของอะไร ซ่อนสิ่งใดไว้ในภาพบ้าง

ถ้าเป็นสไลด์เกี่ยวกับร้านค้า เช่น une boucherie, une boulangerie ถามนักเรียนว่าที่ไหน เห็นอะไรบ้าง

5. visite guidée ให้นักเรียนผลัดกันนำชมสถานที่ เช่น ห้องเรียน โรงเรียน ใช้ศัพท์จำพวก à droite, à gauche, au fond de, à l'extérieur.

ง. การพูดอย่างอิสระ

1. การสนทนา สร้างสถานการณ์จำลองหรือนักเรียนเล่นละคร โดยแต่งคำสนทนาของตนเอง

2. การโต้ว่าที่ ครูคิดหัวข้อ แบ่งนักเรียนเป็นฝ่ายเสนอ (le pour) และฝ่ายค้าน (le contre) ดังหัวข้อ "Pour ou Contre la moto en Thaïlande."

3. เล่านิทาน ครูให้คำศัพท์ก่อน เช่น ให้คำนาม 8 คำ กริยา 8 คำ คุณศัพท์ 4 คำ แล้วนักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องด้วยปากเปล่า เพื่อให้คำที่นักเรียนพูดกระจายแก่คนอื่นด้วย ครูพูดแต่ละประโยคซ้ำ ถ้านักเรียนพูดผิด ครูแก้ทันทีด้วยการเปลี่ยนประโยคนั้น ให้ถูกต้องโดยไม่ต้องอธิบาย เพื่อนักเรียนจะได้มีกำลังใจกล้าแสดงออกมากขึ้น

### การสอนไวยากรณ์

เนื่องจากมีจุดหมายว่าควรจะสอนให้นักเรียนพูดภาษาที่เรียนได้อย่างอัตโนมัติไม่ต้องคำนึงถึงกฎไวยากรณ์ เหมือนกับที่เราพูดภาษาแม่ ด้วยเหตุผลที่ว่า การพูดภาษาต่างประเทศมิใช่การแปลจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่งแบบคำต่อคำ ตัวอย่างเช่น ถ้าเราอยากพูดว่า "ฉันอยากให้คุณมา" การแปลเป็นฝรั่งเศสว่า "Je veux donner vous venir" คนฝรั่งเศสย่อมไม่เข้าใจ ดังนั้น เพื่อสื่อความหมายให้เข้าใจกัน เราต้องพูดตามโครงสร้างประโยคของภาษาฝรั่งเศส

ตามกฎเกณฑ์ของเขาคือ “Je veux que tu viennes”

ในการสอนไวยากรณ์ภาษาต่างประเทศ มีจุดหมายว่าควรจะสร้างนิสัยแก่ผู้เรียนให้ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องเข้าใจสาเหตุว่าทำไม ดังนั้น จึงต้องสอนตามกลวิธีที่เรียกว่า การสอนไวยากรณ์จากโครงสร้าง (Exercices structuraux) โดยเลือกโครงสร้างมา 1 โครงสร้าง ให้นักเรียนฝึกทำแบบฝึกหัด โดยใช้โครงสร้างนั้นซ้ำ ๆ กันเป็นชุด ประมาณ 8-10 ประโยค จนจำได้เอง เรียงลำดับจากสิ่งที้ง่ายที่สุดไปสู่สิ่งที่ยากที่สุด

Exercices structuraux ชนิดต่าง ๆ .-

**1. Les exercices de répétition** คือแบบฝึกหัดที่ให้ว่าตาม

**n. Répétition Simple** (การว่าตามแบบธรรมดา)

ครู	นักเรียน
“J’avais faim”	“ J’avais faim”
“Tu avais faim”	“Tu avais faim”
“Denis avait faim”	“Denis avait faim”

**ข. Répétition régressive** การว่าตามแบบถอยหลัง โดยพูดจากท้ายประโยคมาต้นประโยค เมื่อประโยคยาวมาก ๆ

ครู	นักเรียน
“ 7 “mil neuf cent soixante”	“mil neuf cent soixante”
“le dix-huit avril”	“le dix-huit avril mil neuf cent soixante”
“je suis parti”	“je suis parti le dix-huit avril mil neuf cent soixante” ..... etc.

**ค. Répétition avec addition** การว่าตามแบบเพิ่มเติม

ครู	นักเรียน
“Il est arrivé”	“Il est arrivé”
“le vingt-huit septembre”	“Il est arrivé le vingt-huit septembre”
“à trois heures”	“Il est arrivé le vingt-huit septembre à trois heures” ..... etc.

**2. Les exercices de substitution** แบบฝึกหัดที่ใช้คำอื่นมาแทนที่

**ก. Substitution sans accord** การแทนที่โดยไม่ต้องทำ accord

— แบบธรรมดา การแทนที่เพียงส่วนเดียวในประโยค

## ครู

“Pierre parle français” “Marie”

“Jean”

“Marie et Jean”

— A double entrée การแทนที่แบบเปลี่ยน 2 ส่วน

**C'est vous que je cherche**

## ครู

“qu'il veut voir”

“C'est lui”

“que je regarde”

“C'est eux”

— A triple entrée การแทนที่แบบเปลี่ยน 3 ส่วน

**Pierre apprend le français**

“Hugette”

“comprend”

“l'anglais”

“Jacques”

“apprend”

“l'allemand”

## นักเรียน

“Marie parle français”

“Jean parle français”

“Marie et Jean parlent français”

“C'est vous qu'il veut voir”

“C'est lui qu'il veut voir”

“C'est lui que je regarde”

“Vest eux que je regarde” . . . etc.

“Hugette apprend le français”

“Hugette comprend le français”

“Hugette comprend l'anglais”

“Jacques comprend l'anglais”

“Jacques apprend l'anglais”

“Jacques apprend l'allemand”

ข. *Substitution avec accord* การแทนที่โดยมี accord แบบฝึกหัดนี้ไม่ได้ทำเฉพาะเปลี่ยนเอาคำอื่นมาใส่แทนที่อย่างเดียว แต่ยังต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงประโยคให้ถูกต้องด้วย เช่น ต้องมี accord ระหว่างประธานกับกรรม

— แบบธรรมดา

**“Paul prend le train”**

“Nous”

“Anne”

“Tu”

“Vous”

“Nous prenons le train”

“Anne prend le train”

“Tu prends le train.”

“Vous prenez le train” . . . . . etc.

— A double entrée.

"Mes parents vont à la gare"

ครู

"Sa sœur"

"Jardin"

"Nous"

"Restaurant"

"Mes parents"

นักเรียน

"Sa sœur va à la gare "

"Sa sœur va au jardin "

"Nous allons au jardin "

"Nous allons au restaurant."

"Mes parents vont au restaurant "

**3. Les exercices de transformation** แบบฝึกหัดเรื่องการแปรสภาพจากโครงสร้างหนึ่ง ไปยังอีกโครงสร้างหนึ่ง

*ก. Transformation par addition*

การแปรสภาพโดยการเพิ่มเติม

"Il faut que"

" Je pars"

"Elle vient"

"Tu sors"

"Il faut que je parte"

"Il faut qu'elle vienne"

"Il faut que tu sortes"

*ข. Transformation par reduction*

การแปรสภาพโดยการลดรูป

" Je vais à la gare"

"Il entre chez le boucher"

"Tu viens au cinéma"

"Elle reste dans la classe"

"J'y vais"

"Il y entre"

"Tu y viens"

"Elle y reste."

*ค. Transformation par transposition*

การแปรสภาพโดยการสับเปลี่ยนที่

"Elk me voit"

"Tu me parles"

"Il m'écoute"

"Tu me regardes"

"Mais je ne la vois pas"

"Mais je ne te parle pas"

"Mais je ne l'écoute pas"

"Mais je ne te regarde pas"

**4. Les exercices d'interrogation** แบบฝึกหัดที่ฝึกการตั้งคำถาม

ก. คำตอบจะซ้ำกับเนื้อหาของคำถาม

"Est-ce qu'elle est grande?" "Oui, elle est grande "

"Est-ce que sa voiture est belle?" "Non, elle n'est pas belle"



## ข. คำตอบค่อนข้างจะอิสระขึ้น

"Qui.....?"	} คำตอบอาจจะมาจากบทสนทนา
Quand.....?"	
"Pourquoi.....?"	

ค. คำตอบแบบเปิดกว้าง เป็นคำถามแบบบทสนทนา นักเรียนจะตอบอย่างไรแบบไหนก็ได้ นับเป็นบทสนทนาอันแท้จริง

## ลักษณะของ Exercices structuraux ต้องเป็นดังนี้

1. ง่าย ใช้ประโยคสั้น ศัพท์ง่าย มีเรื่องยากเรื่องเดียวให้ผู้เรียนต้องขบคิดแก้ปัญหา ฉะนั้น แบบฝึกหัดต้องเข้าใจง่าย และประโยคตัวอย่างของครู หรือสิ่งเร้าที่ให้นักเรียนจะต้องกระจำง อันจะทำให้นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้อย่างสนุกสนานและราบรื่น ข้อควรระวังคือ ครูต้องลองทำเองให้ได้ทุกข้อก่อนจะให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

2. มีหลายชนิดต่างกันออกไป เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจและดึงดูดความสนใจของนักเรียน ควรใช้แบบฝึกหัดหลาย ๆ ชนิด แต่ละชนิดไม่ควรเกิน 10 ประโยค

3. มีจังหวะ ถ้าจะฝึกนิสัยนักเรียนให้เกิดความเคยชิน จะต้องทำให้นักเรียนตอบได้ และตอบได้ทันทีเป็นจังหวะต่อเนื่อง ถ้าเมื่อใดที่นักเรียนลังเล หรือต้องใช้เวลาคิด จังหวะถูกทำลายลง โครงสร้างนั้นจะไม่ถูกจารึกไว้ในความทรงจำ แสดงว่าแบบฝึกหัดยากไปหรือไม่เหมาะสม

4. ก้าวหน้า แบบฝึกหัดเพียงบทเดียว ไม่เพียงพอที่จะให้นักเรียนจำโครงสร้างได้ เพราะมีอุปสรรคทั้งที่มาจากโครงสร้างนั่นเองหรือจากภาษาแม่ของนักเรียน ดังนั้นจึงต้องใช้ "une batterie d'exercices" ฝึกไปที่ละขั้นซ้ำ ๆ กัน จากสิ่งที้ง่ายที่สุดไปสู่สิ่งที่ยากที่สุด เช่น ถ้าจะให้ให้นักเรียนจำโครงสร้าง "Je vais à ....." ได้ เราควรให้นักเรียนทำ une batterie de 4 exercices คือ

น. "Je vais à la poste" (gare, maison, piscine.....etc.)

ข. "Je vais au bureau" (cinéma, théâtre, restaurant.)

ค. "Je vais à l'école" (église, hôpital..... etc.)

ง. "Je vais à la ....., à l'....." (คือผสม ข้อ ก.-ค.)

การใช้ Exercices structuraux อาจจะสอนแบบนอกหรือในสถานการณ์ต่าง ๆ นอกสถานการณ์หรือ hors situation โดยฝึกกับเทปหรือเสียงของครู ในสถานการณ์ (en situation) กับสิ่งที่เห็นได้ เช่น อาจใช้ตัวภาพ กับกระดานสักลดช่วย เพราะบางครั้งนักเรียนตอบโดย

ไม่เข้าใจบทเรียน ถ้าหากได้เห็นภาพ ก็จะช่วยให้อ่านและฝึกความทรงจำได้แน่นอนยิ่งขึ้น นอกจากสอนไวยากรณ์ด้วย Exercices structuraux แล้ว ครูใช้ตัวภาพและกระดานสักหลาดสอนไวยากรณ์ได้ด้วย

มีการถกเถียงกันมากในระยหลังว่าการสอนไวยากรณ์แบบ explicite หรือ implicite อย่างใดจะได้ผลดีกว่ากันสำหรับการสอนภาษาต่างประเทศ ข้อถกเถียงยุติด้วยการให้ผสมผสานกัน คือหลังจากนักเรียนฝึกการใช้ภาษาในโครงสร้างหนึ่ง ๆ มาพอสมควรแล้ว นักเรียนช่วยกันสรุปและให้ข้อสังเกตการใช้สำนวนและโครงสร้างนั้น ๆ แล้วครูจึงให้กฎเกณฑ์ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้สอนว่าควรจะทำอย่างไร เพื่อให้ผลประโยชน์เกิดแก่ผู้เรียนมากที่สุด ตัวอย่าง เช่น หลังจากนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องวิธีกระจายกริยาใน Temps passé composé แล้ว ครูสรุปกฎให้ฟังอีกครั้ง และติด tableau de grammaire ที่เตรียมมาให้ให้นักเรียนศึกษาจนเข้าใจแจ่มแจ้ง แล้วจึงลอกลงสมุด

PASSE-COMPOSE : 2 formes	
● AUXILIAIRE ÊTRE AU PRESENT	● AUXILIAIRE AVOIR AU PRESENT
+ participe passé du verbe	+ participe passé du verbe
aller-venir-passer- entrer-sortir-rester- arriver-partir-tomber- monter-descendre- naître-mourir..... + verbes pronominaux	tous les autres verbes
⚠ règles d'accord des participes	

### การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ

วิธีสอนอ่านนั้นขั้นแรกจะต้องให้นักเรียนรู้ความหมายของศัพท์ รู้โครงสร้างไวยากรณ์แล้วจึงสอนอ่าน โดยใช้เทปหรือครูอ่านให้ฟังก่อน นักเรียนอ่านตาม ครูแก้ไขในเรื่องการออกเสียง ระดับเสียงสูงต่ำ รวมทั้งเสียงเชื่อมให้ถูกต้อง แล้วจึงถามคำถามเพื่อทดสอบความ

เข้าใจ ชั้นแรกถามปากเปล่าก่อน หลังจากนั้นอาจจะให้เขียนตอบ ข้อพึงตระหนักของครูในการอ่านคือ นักเรียนมักคิดว่า ไม่เข้าใจคำใดตรงคำ และไปชะงักอยู่ตรงคำที่ไม่เคยเห็นนั้น ครูควรย้ำให้นักเรียนรู้ว่าในการอ่านเอาเรื่อง คำเพียงคำเดียวไม่สำคัญ ถ้าเขาอ่านทั้งประโยคหรือทั้งย่อหน้าแล้ว เข้าใจเนื้อเรื่อง ไม่สับสน ก็นับว่าเพียงพอแล้ว

### องค์ประกอบของการอ่าน

1. ต้องจำรูปร่างของตัวอักษรได้
2. เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรกับการออกเสียง
3. รู้โครงสร้างประโยค
4. เข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน เพราะถ้าเพียงแต่อ่านออกเสียงแต่ไม่รู้ความหมาย

ถือว่าเป็นการออกเสียงเท่านั้นมิใช่การอ่าน

### การอ่านมีหลายชนิด

1. อ่านเพื่อสำรวจ คือการอ่านสิ่งที่จะศึกษาอย่างคร่าว ๆ เช่น อ่านหัวเรื่อง อ่านสารบัญ
2. อ่านย่อ ๆ เพื่อจับใจความว่าเป็นเรื่องอะไร เช่น เรื่องรัก-ตลก
3. อ่านเพื่อศึกษา เพื่อเข้าใจความหมายอย่างถ่องแท้ สามารถตอบคำถามและเล่าเรื่องราวของสิ่งที่อ่านได้
4. อ่านเพื่อวิเคราะห์ เกี่ยวกับการใช้คำ ประโยค วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของผู้เขียนหรือประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้ว่าควรจัดอยู่ในประเภทใด

นักเรียนมัธยมมักสัมพันธ์กับการอ่าน 2 ชนิด คือการอ่านหนังสือนอกเวลากับการอ่านในชั้นเรียน

### การอ่านในชั้นเรียน แบ่งเป็น

1. การอ่านในใจ (lecture silencieuse)
2. การอ่านออกเสียง (lecture à haute voix) ถ้าอ่านแบบ lecture expressive คือการอ่านออกเสียงอย่างถูกต้อง ด้วยน้ำเสียงที่แสดงความรู้สึกตามเนื้อเรื่อง ดังนั้น หลังจากการอ่านและทดสอบความเข้าใจแล้ว ครูอ่านเองหรือเลือกนักเรียนที่อ่านดีอ่านใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ทั้งชั้นฟังและเสริมความเข้าใจอีกเป็นครั้งสุดท้าย โดยไม่มีการสะดุด เพราะอ่านไม่เป็นหรืออ่านผิด
3. การอ่านและอธิบายแบบคำต่อคำประโยคต่อประโยค (lecture linéaire) ครูอธิบายศัพท์ทุกตัว และพูดถึงรายละเอียดทุกอย่างที่พบในบทอ่าน ข้อเสียคือถ้าบทอ่านยาวไป การอ่าน

ชนิดนี้ต้องใช้เวลายาวนานมาก และก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายแก่ผู้เรียน

4. การอ่านจับใจความ (lecture globale) เป็นเทคนิคของการอ่านแบบหนึ่ง แม้จะมีคำหรือประโยคที่ผู้อ่านไม่เข้าใจ แต่สิ่งนั้นไม่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าใจเรื่องรวม ๆ ทั้งหมดในบทอ่านนั้น ครูทดสอบความเข้าใจได้โดยคำถามชนิดต่าง ๆ

การเตรียมตัวในการสอนอ่าน ก่อนอื่นจะต้องเตรียมเนื้อเรื่องว่าจะสอนอะไร อาจจะเป็นบทสนทนาหรือบทอ่าน เนื้อหาเหมาะกับระดับความรู้ของนักเรียนไม่ยากหรือง่ายเกินไป ไม่ควรเป็นเรื่องที่ครูแต่งขึ้นเอง เพราะอาจใช้ภาษาผิด ๆ ได้ ควรคัดลอกข้อความจากหนังสือเรียนอื่นหรือหนังสือที่เจ้าของภาษาเขียนเอง จากการวิจัยพบว่า นักเรียนอยากอ่านเรื่องสนุกที่เหมาะกับวัย แม้ศัพท์ยาก แต่เนื้อเรื่องเร้าความสนใจย่อมดีกว่าเรื่องง่าย ๆ ที่ไม่มีเหตุผลซึ่งเหมาะกับเด็กเล็ก ๆ มากกว่า นอกจากนั้นครูต้องเตรียมอุปกรณ์และสื่อการสอน ใช้การแปลเป็นวิธีสุดท้ายในการสอนอ่าน รวมทั้งเตรียมคำถามไว้ให้พร้อมด้วย

ข้อเสนอแนะอื่นในการสอนอ่าน

1. ให้ document filtre ซึ่งควรจะเป็นข้อความสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านก่อน แล้วนักเรียนช่วยกันเสนอศัพท์เกี่ยวกับ thème ของเรื่องนั้น ตัวอย่าง เช่น ถ้าเป็นเรื่องของเพลิงไหม้ ก็อาจจะได้คำ incendie, feu, ravage, alerter ครูเขียนคำเหล่านั้นบนกระดาน จัดแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ทั้งคำนาม กริยา หรือสำนวน หลังจากนั้นครูแจกบทอ่านจริงอีกเรื่องหนึ่ง เนื้อเรื่องเกี่ยวกับไฟไหม้เช่นกัน นักเรียนจะเข้าใจบทอ่านนี้ง่ายขึ้น เพราะเข้าใจศัพท์แล้ว

2. จาก dessin ที่ไม่มีคำบรรยาย นักเรียนอ่านภาพนั้นแล้วเสนอความคิดเห็นหรือสมมุติฐาน (hypothèse) ครูช่วยแนะแนวทางให้ด้วยคำถามนำ qui, où, pourquoi..... โดยอาจจะพาดพิงไปถึงวัฒนธรรม และชีวิตความเป็นอยู่ของคนเท่าที่เห็นในภาพ แล้วจึงแจกบทอ่านให้ภายหลัง

๓. จากหนังสือพิมพ์ ให้นักเรียนเสนอความคิดเห็นจากพาดหัวข่าว (titre) และจาก sous-titre เช่น

**OPÉRATION « FLEUVES PROPRES » . titre**

**Ça marche à travers**

**la France!**

} **sous-titre**

**Ils sont déjà plus d'un million des**

**jeunes tous les dimanches à . . .**

ขั้นแรก ครูปิด sous-titre และเนื้อเรื่องไว้ ดูว่านักเรียนจะเดาได้ถูกไหม ครูรับสมมุติฐานทุกข้อจากนักเรียน ยังไม่อธิบายใด ๆ ทั้งสิ้น แล้วค่อย ๆ เปิด sous-titre ให้นักเรียนเดาอีก หลังจากนั้นจึงให้นักเรียนอ่านเรื่องทั้งหมดในใจและตอบคำถาม

4. จาก mots-clés และ expression-clés เป็น texte à trous โดยมีคำหรือสำนวนที่จำเป็นแก่ท้องเรื่องให้ไว้เป็นระยะ ๆ หลังจากนั้นนักเรียนอ่านแล้วช่วยกันเสนอความคิดเห็นด้วยปากเปล่าก่อน แล้วเขียนเติมช่องว่างให้เต็ม เช่น

### Le champ de Mars

L'an ..... Parpazan ..... village  
 ..... Pyrenees .....  
 ..... bruit ..... un  
 object bizarre ..... ciel .....  
 ..... l'appareil ..... deux  
 hommes ..... des Martiens?....

### การสอนเขียน

องค์ประกอบในการเขียน คือ

1. เขียนตัวอักษรได้ถูกต้องและเรียงตัวอักษรให้มีความหมายได้ เช่น queue, guérir เพราะถ้าเรียงสลับที่ ก็ไม่สื่อความหมาย
2. รู้ความสัมพันธ์ของเสียงที่พุดกับตัวอักษรที่เขียน
3. รู้จักเลือกใช้ศัพท์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์
4. รู้จักใช้โครงสร้างของประโยคเพื่อสื่อความคิด
5. รู้วิธีใส่เครื่องหมายวรรคตอนให้ถูกต้อง ผู้อ่านจะได้เข้าใจ รวมทั้งใช้อักษรตัวใหญ่

เมื่อขึ้นต้นประโยค

6. มีความคิดสร้างสรรค์ในการเขียน

การสอนเขียนแบ่งเป็น 3 ชนิดใหญ่ ๆ คือ

1. เขียนตามที่ครูกำหนด เช่น การเขียนตามคำบอก
2. เขียนตามคำแนะนำของครู เช่น แนะนำด้วยรูปภาพ การตั้งคำถาม
3. เขียนแบบอิสระ เช่น เขียนจดหมาย รายงาน หรือเรียงความ ซึ่งผู้เรียนเขียนได้

ตามความพอใจและความสามารถของตน

## เทคนิคในการสอนเขียน

1. **Dictée** ครูอ่านให้ฟังทีละประโยค นักเรียนเขียนตามที่ได้ยินมีหลายชนิด คือ

1.1 ข้อความแต่ละประโยคจบในตัวไม่เกี่ยวเนื่องกัน เช่น

Combien de viande est-ce que vous voulez?

Vends-lui cette robe bleue.

1.2 ข้อความต่อเนื่องกันเป็นเรื่อง ครูต้องอ่านเว้นวรรคตอนให้เหมาะสม

เช่น

A l'arrêt de l'autobus, un étranger montrant la plaque/demande des renseignements à une personne/qui attend comme lui.

2. **Dictée à trous** ให้นักเรียนเติมประโยคลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

2.1 นักเรียนไม่เห็นตัวเขียนที่ขาดหายไป ครูแจกกระดาษที่มีช่องว่างในประโยค แต่ยังไม่ให้อ่านให้ดูว่าหน้าไว้ก่อน หลังจากครูอ่านให้ฟังแล้ว นักเรียนเติมช่องว่างให้เต็ม หรือเว้นที่ข้างล่างไว้ให้นักเรียนเขียนเองใหม่ทั้งข้อความ ข้อควรระวัง คือ ต้องไม่ให้นักเรียนอ่านประโยคที่ไม่สมบูรณ์ในกระดาษก่อน มิฉะนั้นอาจจะแอบจดคำที่หายไป ทำให้ไม่ได้ผลเท่าที่ควร

2.2 นักเรียนเห็นตัวที่ขาดหายไปบนกระดาน เมื่อครูอ่านประโยคที่ยังไม่สมบูรณ์ นักเรียนเลือกคำบนกระดานมาใส่ลงในช่องว่าง

การตรวจแก้ (correction) ทำได้หลายวิธี

1. Correction mutuelle นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจ

2. Correction collective ครูเลือกนักเรียนไปเขียนบนกระดาน เพื่อให้ทั้งชั้นมีส่วนร่วมในการแก้ไข นักเรียนจะได้แก้ทั้งการสะกดตัวและโครงสร้างที่ผิดร่วมกัน

3. Correction par le professeur ครูตรวจเอง

ถ้านักเรียนเขียนผิด ไม่ควรให้แก้เป็นคำ แต่ควรแก้ทั้งประโยคจะดีกว่า

3. จากบทสนทนาที่ได้ฟังหลาย ๆ ครั้ง ครูถามคำถามนำแล้วให้นักเรียนไปเขียนคำตอบบนกระดาน คำถามเดียวกันนั้นนักเรียนอาจเขียนคำตอบได้หลายรูปแบบ ครูช่วยแก้ไข และให้นักเรียนเขียนสิ่งที่ได้ยินทั้งหมดหรือย่อเรื่องนั้น โดยใช้คำตอบที่เขียนบนกระดานแล้วเป็นเครื่องชี้แนะแนวทาง

4. จากภาพการ์ตูน หลังจากนักเรียนแสดงความคิดเห็นด้วยปากเปล่า ครูให้ศัพท์ใหม่ที่จำเป็น แล้วจึงให้นักเรียนเขียนบทสนทนา และบรรยายภาพให้สมบูรณ์

#### 5. จาก texte

- ให้นักเรียนช่วยกันตั้งชื่อเรื่อง
- ทำตารางให้นักเรียนเขียนตอบ เช่น

Temps	Lieu	Circonstance	Conséquence
Dimanche 16.30 h.	rue Gambetta	Une voiture heurte la bord de la chaussée	Voiture retournée 2 blessés

- ช่วยกันเขียนตอนจบของเรื่อง ถ้าเรื่องตอนหนึ่งเปลี่ยนไป
- ให้อ่านเรื่อง

นอกจากนี้ยังมีวิธีเขียนแบบเบ็ดเตล็ดอีก คือ

- ให้เขียนคำอวยพรในโอกาสวันเกิด วันขึ้นปีใหม่
- ให้เขียนตอบขอบใจเมื่อได้รับของ
- นำแจ้งความสั้น ๆ (annonce) ที่ลงในหนังสือพิมพ์มาให้นักเรียนเขียนตอบ
- ให้ตั้งศัพท์นักเรียนแต่งประโยคเอง เช่น maison-renter.
- ให้คำศัพท์นักเรียนนับสิบคำ นักเรียนเลือกมา 5 คำ เพื่อแต่งประโยค
- ให้ประโยค 1 ประโยค นักเรียนแต่งเป็น contexte สั้น ๆ
- ให้เค้าโครงเรื่อง นักเรียนช่วยกันแต่งรายละเอียด

5. การเขียนแบบอิสระ อาจจะให้นักเรียนกลุ่มหนึ่งช่วยกันแต่งเรื่องตามหัวข้อ ครูเดินไปดูตามกลุ่มแก้ไขคำที่ผิดมาก ๆ ให้ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปเขียนบนกระดานช่วยกันแก้ไขผิดอีกครั้ง เลือกเรื่องที่ดีที่สุดคัดลอกเก็บไว้เป็นแบบ ถ้าเป็นงานเดี่ยว และมีโอกาสเลือกหัวข้อ สอนนักเรียนให้เลือกเรื่องที่ตนรู้ดี และง่ายต่อการเขียนที่สุด พิจารณาว่าควรใช้ Temps ไหน โครงเรื่องควรเป็นอย่างไร ศัพท์อะไรที่เกี่ยวข้องบ้าง แล้วจึงเขียนให้ได้ใจความ ประโยคสัมพันธ์ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ

## การสอนศัพท์

นอกจากศัพท์จาก *Francias fundamental* เราอาจสอนคำที่เป็นศัพท์พื้นฐานของไทย เช่น *bonze, pagode, canal, buffle, rizière* เพิ่มให้เพื่อนักเรียนจะได้สามารถพูดหรือเขียนในสิ่งที่เขาเห็นในชีวิตจริงได้ด้วย

สิ่งที่ไม่ควรทำ อย่าสอนศัพท์เป็นคำโดด หลีกเลี่ยงการแปลเท่าที่จะทำได้  
สิ่งที่ควรทำ

1. สอนศัพท์เป็นประโยคหรือด้วย *contexte* เช่น

– ถ้าจะสอน *campagne* ก็ใช้ประโยคว่า *Nous irons à la campagne. Nous habitons à la ville.*

– “*Caoutchouc*” *contexte linguistique* ที่ควรสอน คือ “*de caoutchouc*” หรือ “*en caoutchouc*”

– ให้นักเรียนทราบความแตกต่างของคำที่ใช้กันคนละความหมาย เช่น *chambre* กับ *pièce*.

2. ระวังเรื่อง *la polysémie* (คำคำเดียวที่มีหลายความหมาย) ในการสอนด้วย เช่น คำ *opération*:-

– *Mon petit frère sait faire les opérations.* (= การคำนวณ)

– *Voilà une opération commerciale douteuse.* (การดำเนินงาน, ธุรกิจ)

– *L'opération de mon oncle a été réussie.* (การผ่าตัด)

– *Les opérations de l'armée.* (การปฏิบัติการทางทหาร)

ขั้นตอนของการสอนศัพท์ คือ

1. นักเรียนออกเสียงได้ถูกต้อง
2. เข้าใจความหมาย
3. นำคำไปใช้ในรูปประโยคเพื่อสื่อความหมายได้
4. ครูทดสอบความเข้าใจ